

CODUL FAMILIEI

actualizat

ART. 1

In Romania statul ocroteste casatoria si familia; el sprijina, prin masuri economice si sociale, dezvoltarea si consolidarea familiei.

Statul apara interesele mamei si copilului si manifesta deosebita grija pentru cresterea si educarea tinerei generatii.

Familia are la baza casatoria liber consimtita intre sotii.

In relatiile dintre sotii, precum si in exercitarea drepturilor fata de copii, barbatul si femeia au drepturi egale.

Drepturile parintesti se exercita numai in interesul copiilor (Codul familiei, art. 16,19,26,28,35,36,42,43,63,97-112,113,114).

ART. 2

Relatiile de familie se bazeaza pe prietenie si afectiune reciproca intre membrii ei, care sint datori sa-si acorde unul altuia sprijin moral si material (Codul familiei, art. 9,17,25-27,41,44,63,65,86,96,101,107,110).

TITLUL I

Casatoria

CAP. 1

Incheierea casatoriei

ART. 3

Numai casatoria incheiata in fata delegatului de stare civila da nastere drepturilor si obligatiilor de sotii prevazute in prezentul cod (Codul familiei, art. 11,12,15-17,19,23-36).

ART. 4

Vârsta minimă de căsătorie este de optsprezece ani.

Pentru motive temeinice, minorul care a împlinit vârsta de șaisprezece ani se poate căsători în temeiul unui aviz medical, cu încuviințarea părinților săi ori, după caz, a tutorelui și cu autorizarea direcției generale de asistență socială și protecția copilului în a cărei rază teritorială își are domiciliul.

Dacă unul dintre părinți este decedat sau se află în imposibilitate de a-și manifesta voința, încuviințarea celuilalt părinte este suficientă.

Dacă nu există nici părinți, nici tutore care să poată încuviința căsătoria, este necesară încuviințarea persoanei sau a autorității care a fost abilitată să exercite drepturile părintești.

ART. 5

Este oprit sa se casatoreasca barbatul care este casatorit sau femeia care este casatorita (Codul familiei, art. 13,19,22).

ART. 6

Este oprita casatoria intre rudele in linie dreapta, precum si intre cele in linie colaterala pina la al patrulea grad inclusiv.

Pentru motive temeinice, casatoria intre rudele in linie colaterala de gradul al patrulea, poate fi incuviintata de Comitetul Executiv al Sfatului Popular al municipiului Bucuresti sau al judetului in cuprinsul caruia cel care cere aceasta incuviintare isi are domiciliul (Codul familiei, art. 19,45,46,53,57,59,63).

ART. 7

Este oprita casatoria:

- a) intre cel care infiaza sau ascendentii lui, de o parte, si cel infiat ori descendentii acestuia, de alta;
- b) intre copiii celui care infiaza, de o parte, si cel infiat sau copiii acestuia, de alta;

c) între cei înfiati de aceeași persoană.

Pentru motive temeinice, căsătoria între persoanele prevăzute la lit. b și c de mai sus poate fi încuviințată potrivit dispozițiilor art. 6 alin. (2) (Codul familiei, art. 19).

ART. 8

În timpul tutelei, căsătoria este oprită între tutore și persoana minoră ce se află sub tutela sa (Codul familiei, art. 4,13,142).

ART. 9

Este oprit să se căsătorească alienatul mintal, debilul mintal, precum și cel care este lipsit vremelnic de facultățile mintale, cit timp nu are discernământul faptelor sale (Codul familiei, art. 13,19,142).

ART. 10

Căsătoria nu se va încheia dacă viitorii soți nu declară ca și-au comunicat reciproc starea sănătății lor. În cazul în care, prin lege specială, este oprită căsătoria celor suferinzi de anumite boli, se vor aplica dispozițiile acelei legi (Codul familiei, art. 9,21).

ART. 11

Căsătoria se încheie în fața delegatului de stare civilă al Consiliului popular al comunei, orașului, al municipiului sau al sectorului municipiului București, în cuprinsul caruia se află domiciliul sau reședința oricărui dintre viitorii soți (Codul familiei, art. 3,16,17).

ART. 12

Cei care vor să se căsătorească vor face, personal, declarația de căsătorie la serviciul de stare civilă la care urmează a se încheia căsătoria.

Dacă unul dintre viitorii soți nu se află în localitatea unde urmează a se încheia căsătoria, el va putea face declarația de căsătorie în localitatea unde se află, la serviciul de stare civilă, care o va transmite, din oficiu și fără întârziere, serviciului de stare civilă competent pentru încheierea căsătoriei (Codul familiei, art. 4-11).

ART. 13

În declarația de căsătorie, viitorii soți vor arăta că nu există nici o piedică legală la căsătorie. Odată cu declarația de căsătorie, ei vor prezenta dovezile cerute de lege (Codul familiei, art. 4-10, 12).

ART. 13¹

În aceeași zi cu primirea declarației de căsătorie, ofiterul de stare civilă va dispune publicarea acesteia, prin afișarea în extras, într-un loc special amenajat, la sediul primăriei unde urmează să se încheie căsătoria.

Extrasul din declarația de căsătorie va cuprinde, în mod obligatoriu: data afișării, datele de stare civilă ale viitorilor soți, precum și instiintarea că orice persoană poate face opunere la căsătorie, în termen de 10 zile de la data afișării (Codul familiei, art. 14, 19).

ART. 14

Orice persoană poate face opunere la căsătorie, dacă există o piedică legală ori dacă alte cerințe ale legii nu sunt îndeplinite.

Opunerea la căsătorie se va face numai în scris, cu arătarea dovezilor pe care ea se întemeiază (Codul familiei, art. 4-10,15).

ART. 15

Delegatul de stare civilă va refuza să constate încheierea căsătoriei dacă, în temeiul verificărilor ce este dator să facă, al opunerilor primite sau al informațiilor ce are, găsește că cerințele legii nu sunt îndeplinite (Codul familiei, art. 4-10,14).

ART. 16

Căsătoria se încheie prin consimțământul viitorilor soți. Aceștia sunt obligați să fie prezenți, împreună în fața delegatului de stare civilă, la sediul serviciului de stare civilă, pentru a-și da consimțământul personal și în mod public, în fața ofiterului de stare civilă.

Cu toate acestea, in cazurile aratate de legea speciala, delegatul de stare civila va putea incheia casatoria si in afara sediului serviciului de stare civila, cu respectarea conditiilor prevazute in alineatul precedent (Codul familiei, art. 1 alin. (4), art. 2,3,19,20)

ART. 17

Ofiterul de stare civila, luind consimtamintul viitorilor sotii, va intocmi de indata, in registrul actelor de stare civila, actul de casatorie, care se semneaza de catre sotii, de cei doi martori si de catre ofiterul de stare civila (Codul familiei, art. 1 alin. (3), art. 11,16,18,21).

ART. 18

Casatoria nu poate fi dovedita decit prin certificatul de casatorie, eliberat pe baza actului intocmit in registrul actelor de stare civila (Codul familiei, art. 17).

CAP. 2 **Nulitatea casatoriei**

ART. 19

Este nula casatoria incheiata cu calcarea dispozitiilor prevazute in art. 4, 5, 6, 7 lit. a, 9, 13¹ si 16 (Codul familiei, art. 20,23,24).

ART. 20

Casatoria incheiata impotriva dispozitiilor privitoare la virsta legala nu va fi declarata nula daca, intre timp, acela dintre sotii care nu avea virsta ceruta pentru casatorie a implinit-o ori daca sotia a dat nastere unui copil sau a ramas insarcinata (Codul familiei, art. 1 alin. (1) si (2), art. 4,19).

ART. 21

Casatoria poate fi anulata la cererea sotului al carui consimtamint a fost viciat prin eroare cu privire la identitatea fizica a celuilalt sot, prin viclenie sau prin violenta.

Anularea casatoriei din aceste cauze poate fi ceruta de cel al carui consimtamint a fost viciat, in termen de sase luni de la incetarea violentei ori de la descoperirea erorii sau a vicleniei (Codul familiei, art. 1 alin. (3), art. 16,17,23,24).

ART. 22

In cazul in care sotul unei persoane declarata moarta s-a recasatorit si, dupa aceasta, hotarirea declarativa de moarte este anulata, casatoria cea noua ramine valabila.

Prima casatorie este desfacuta pe data incheierii noii casatorii (Codul familiei, art. 5,37,53).

ART. 23

Sotul care a fost de buna-credinta la incheierea casatoriei declarata nula sau anulata pastreaza, pina la data cind hotarirea instantei judecatoresti ramine definitiva, situatia unui sot dintr-o casatorie valabila.

Declaratia nulitatii casatoriei nu are nici o urmare in privinta copiilor, care isi pastreaza situatia de copii din casatorie (Codul familiei, art. 19,21,24,53,62,63).

ART. 24

In cazul prevazut in art. 23 alin. (1), cererea de intretinere a sotului de buna-credinta si raporturile patrimoniale dintre barbat si femeie sint supuse, prin asemanare, dispozitiilor privitoare la divort.

Tot astfel, in cazul prevazut in art. 23 alin. 2, se vor aplica, prin asemanare, dispozitiile prevazute la divort, in ce priveste drepturile si obligatiile dintre parinti si copii (Codul familiei, art. 23,30,31,36,41-44,53).

CAP. 3
Efectele casatoriei

Sectiunea I
Drepturile si obligatiile personale ale sotilor

ART. 25

Barbatul si femeia au drepturi si obligatii egale in casatorie (Codul familiei, art. 1 alin. (4), art. 2,26,36,38,40-44,101).

ART. 26

Sotii hotarasc de comun acord in tot ce priveste casatoria (Codul familiei, art. 1 alin. (4), art. 25,27,36,40-44,97,101).

A se vedea si art. 20 din Legea nr. 105-1992 cu privire la reglementarea raporturilor de drept international privat.

ART. 27

La incheierea casatoriei, viitorii soti vor declara, in fata delegatului de stare civila, numele pe care s-au invoit sa-l poarte in casatorie.

Sotii pot sa-si pastreze numele lor dinaintea casatoriei, sa ia numele unuia sau altuia dintre ei sau numele lor reunite (Codul familiei, art. 1-3, 12,16,28).

ART. 28

Sotii sint obligati sa poarte in timpul casatoriei numele comun declarat.

Daca sotii s-au invoit sa poarte in timpul casatoriei un nume comun si l-au declarat la incheierea casatoriei potrivit dispozitiilor art. 27 din codul de fata, fiecare din soti nu va putea cere schimbarea acestui nume, pe cale administrativa, decit cu consimtamintul celuilalt sot (Codul familiei, art. 1-3,25-27,40).

Sectiunea a II-a
Drepturile si obligatiile patrimoniale ale sotilor

ART. 29

Sotii sint obligati sa contribuie, in raport cu mijloacele fiecaruia, la cheltuielile casniciei (Codul familiei, art. 1 alin. (4), art. 2,86,89,101).

ART. 30

Bunurile dobindite in timpul casatoriei, de oricare dintre soti, sint, de la data dobindirii lor, bunuri comune ale sotilor.

Orice conventie contrara este nula.

Calitatea de bun comun nu trebuie sa fie dovedita (Codul familiei, art. 1,3,16,17,22, art. 23 alin. (1), art. 24 alin. (1), art. 29,31-36,39).

ART. 31

Nu sint bunuri comune, ci bunuri proprii ale fiecarui sot:

- a) bunurile dobindite inainte de incheierea casatoriei;
- b) bunurile dobindite in timpul casatoriei prin mostenire, legat sau donatie, afara numai daca dispunatorul a prevazut ca ele vor fi comune;
- c) bunurile de uz personal si cele destinate exercitarii profesiei unuia dintre soti;
- d) bunurile dobindite cu titlu de premiu sau recompensa, manuscrisele stiintifice sau literare, schitele si proiectele artistice, proiectele de inventii si inovatii, precum si alte asemenea bunuri;
- e) indemnitatea de asigurare sau despagubire pentru pagube pricinuite persoanei;
- f) valoarea care reprezinta si inlocuieste un bun propriu sau bunul in care a trecut aceasta valoare (Codul familiei, art. 1-3,30,32,36,139).

ART. 32

Sotii raspund cu bunurile comune pentru:

- a) cheltuielile facute cu administrarea oricaruia dintre bunurile lor comune;
- b) obligatiile ce au contractat impreuna;
- c) obligatiile contractate de fiecare dintre sotii pentru implinirea nevoilor obisnuite ale casniciei;
- d) repararea prejudiciului cauzat prin insusirea de catre unul dintre sotii a unor bunuri proprietate socialista, daca prin aceasta au sporit bunurile comune ale sotilor (Codul familiei, art. 1-3,30,31,33-36,39).

ART. 33

Bunurile comune nu pot fi urmarite de creditorii personali ai unuia dintre sotii.

Cu toate acestea, dupa urmarirea bunurilor proprii ale sotului debitor, creditorul sau personal poate cere impartirea bunurilor comune, inasa numai in masura necesara pentru acoperirea creantei sale.

In acest din urma caz, bunurile atribuite prin impartire fiecarui sot devin proprii (Codul familiei, art. 1,2,30,31,34,36,39).

ART. 34

Creditorii comuni vor putea urmarii si bunurile proprii ale sotilor, inasa numai dupa urmarirea bunurilor comune (Codul familiei, art. 1-3,30-33,35,36).

ART. 35

Sotii administreaza si folosesc impreuna bunurile comune si dispun tot astfel de ele.

Oricare dintre sotii, exercitind singur aceste drepturi, este socotit ca are si consimtamintul celuilalt sot. Cu toate acestea, nici unul dintre sotii nu poate instraina si nici nu poate greva un teren sau o constructie ce face parte din bunurile comune, daca nu are consimtamintul expres al celuilalt sot (Codul familiei, art. 1 alin. (4), art. 25,26,30-34,36,39,41).

ART. 36

La desfacerea casatoriei, bunurile comune se impart intre sotii, potrivit invoieii acestora. Daca sotii nu se invoiesc asupra impartirii bunurilor comune, va hotari instanta judecatoreasca.

Pentru motive temeinice, bunurile comune, in intregime sau numai o parte din ele, se pot imparti prin hotarire judecatoreasca si in timpul casatoriei. Bunurile astfel impartite devin bunuri proprii. Bunurile neimpartite, precum si cele ce se vor dobindi ulterior, sint bunuri comune (Codul familiei, art. 1-3,30-35,37-39).

CAP. 4

Desfacerea casatoriei

ART. 37

Casatoria inceteaza prin moartea unuia dintre sotii sau prin declararea judecatoreasca a mortii unuia dintre ei.

Casatoria se poate desface prin divort (Codul familiei, art. 22,26,38,39).

ART. 38

Instanta judecatoreasca poate desface casatoria prin divort atunci cind, datorita unor motive temeinice, raporturile dintre sotii sint grav vatamate si continuarea casatoriei nu mai este posibila.

Divortul poate fi pronuntat si numai pe baza acordului ambilor sotii, daca sint indeplinite urmatoarele conditii:

- a) pina la data cererii de divort a trecut cel putin un an de la incheierea casatoriei
si
- b) nu exista copii minori rezultati din casatorie.

Oricare dintre sotii poate cere divortul atunci cind starea sanatatii sale face imposibila continuarea casatoriei.

La solutionarea cererilor accesorii divortului, referitoare la incredintarea copiilor minori, obligatia de intretinere si folosirea locuintei, instanta va tine seama si de interesele minorilor (Codul familiei, art. 1 alin. (1), (2), art. 26, art. 37 alin. (2), art. 39-44).

ART. 39

Casatoria este desfacuta din ziua cind hotarirea prin care s-a pronuntat divortul a ramas definitiva.

Fata de cel de-al treilea, efectele patrimoniale ale casatoriei inceteaza de la data cind s-a facut mentiune despre hotarirea de divort pe marginea actului de casatorie sau de la data cind ei au cunoscut divortul pe alta cale (Codul familiei, art. 37,38).

ART. 40

La desfacerea casatoriei prin divort, sotii se pot invoii ca sotul care, potrivit art. 27, a purtat in timpul casatoriei numele de familie al celuilalt sot, sa poarte acest nume si dupa desfacerea casatoriei.

Instanta judecatoreasca va lua act de aceasta invoiala prin hotarirea de divort. Instanta, pentru motive temeinice, poate sa incuviinteze acest drept, chiar in lipsa unei invoieli intre sotii.

Daca nu a intervenit o invoiala sau daca instanta nu a dat incuviintarea, fiecare dintre fostii sotii va purta numele ce avea inainte de casatorie (Codul familiei, art. 26-28,38,39).

ART. 41

Pina la desfacerea casatoriei in conditiile prevazute de art. 39, sotii isi datoreaza intretinere.

Sotul divortat are dreptul la intretinere, daca se afla in nevoie din pricina unei incapacitati de munca survenite inainte de casatorie, ori in timpul casatoriei; el are dreptul la intretinere si atunci cind incapacitatea se iveste in decurs de un an de la desfacerea casatoriei, inasa numai daca incapacitatea se datoreaza unei imprejurari in legatura cu casatoria.

Intretinerea datorata potrivit dispozitiilor alin. (2) poate fi stabilita pina la o treime din venitul net din munca al sotului obligat la plata ei, potrivit cu nevoia celui care o cere si cu mijloacele celui ce urmeaza a o plati. Aceasta intretinere, impreuna cu intretinerea datorata copiilor, nu va putea depasi jumatate din venitul net din munca al sotului obligat la plata.

Cind divortul este pronuntat numai din vina unuia dintre sotii, acesta nu va beneficia de prevederile alineatelor (2) si (3), decit timp de un an de la desfacerea casatoriei.

In toate cazurile, dreptul la intretinere inceteaza prin recasatoria sotului indreptatit sa o primeasca (Codul familiei, art. 2,38,39,86, art. 89 lit. a), art. 93, art. 94 alin. (1)-(2), art. 95).

ART. 42

Instanta judecatoreasca va hotari, odata cu pronuntarea divortului, caruia dintre parinti vor fi incredintati copiii minori. In acest scop, instanta va asculta parintii si autoritatea tutelara si, tinind seama de interesele copiilor, pe care de asemenea ii va asculta, daca au implinit virsta de zece ani, va hotari, pentru fiecare dintre copii, daca va fi incredintat tatalui sau mamei.

Pentru motive temeinice, copiii pot fi incredintati unor rude, ori unor alte persoane, cu consimtamintul acestora, sau unor institutii de ocrotire.

Totodata, instanta judecatoreasca va stabili contributia fiecarui parinte la cheltuielile de crestere, educare, invatatura si pregatire profesionala a copiilor.

Invoiala parintilor privitoare la incredintarea copiilor si la contributia fiecarui parinte la cheltuielile de crestere, educare, invatatura si pregatire profesionala a acestora va produce efecte numai daca a fost incuviintata de instanta judecatoreasca (Codul familiei, art. 2,23, art. 24 alin. (2), art. 38,43,44,86,93,95,97,101,107).

ART. 43

Parintele divortat, caruia i s-a incredintat copilul, exercita cu privire la acesta drepturile parintesti.

Cind copilul a fost incredintat unei alte persoane sau unei institutii de ocrotire, instanta judecatoreasca va stabili care dintre parinti va exercita dreptul de a-i administra bunurile si de a-l reprezenta sau de a-i incuviintata actele. Persoana sau institutia de ocrotire careia i s-a incredintat copilul va avea fata de acesta numai drepturile si indatoririle ce revin parintilor privitor la persoana copilului. Dispozitiile art. 108 se aplica prin asemanare.

Parintele divortat, caruia nu i s-a incredintat copilul, pastreaza dreptul de a avea legaturi personale cu acesta, precum si de a veghea la cresterea, educarea, invatatura si pregatirea lui profesionala (Codul familiei, art. 1 alin. (4) si (5), art. 23, art. 24 alin. (2), art. 44,97,101,105,108,110,111).

ART. 44

În cazul schimbării împrejurărilor, la cererea oricărui dintre părinți sau a copilului, dacă acesta a împlinit vârsta de patrușpezece ani, a autorității tutelare sau a vreunei instituții de ocrotire, instanța judecătorească va putea modifica măsurile privitoare la drepturile și obligațiile personale sau patrimoniale între părinții divorțați și copii.

Modificarea măsurilor luate potrivit dispozițiilor art. 42 alin. (1) și (2) se va face cu păzarea cerințelor prevăzute de acele dispoziții (Codul familiei, art. 24,42,43,93, art. 94 alin. (2), art. 101,103,107,108,110,111,112).

TITLUL II

Rudenia

CAP. 1

Dispoziții generale

ART. 45

Rudenia este legătura bazată pe descendența unei persoane dintr-o altă persoană sau pe faptul că mai multe persoane au un ascendent comun.

În primul caz rudenia este în linie dreaptă, iar în al doilea în linie colaterală.

Rudenia în linie dreaptă poate fi ascendentă sau descendentă (Codul familiei, art. 6,46,art. 47 și urm., art. 53 și urm.).

ART. 46

Gradul de rudenie se stabilește astfel:

a) în linie dreaptă, după numărul născerilor; astfel, fiul și tatăl sunt rude în gradul întâi, nepotul de fiu și bunicul sunt rude în gradul al doilea;

b) în linie colaterală, după numărul născerilor, urcând de la una dintre rude până la ascendentul comun și coborînd de la acesta până la cealaltă rudă; astfel, frații sunt rude în gradul al doilea, unchiul și nepotul în gradul al treilea, verii primari în gradul al patrulea (Codul familiei, art. 45).

CAP. 2

Filiația

Secțiunea I

Filiația față de mamă

ART. 47

Filiația față de mamă rezultă din faptul născerii.

Ea se dovedește prin certificatul constatator al născerii (Codul familiei, art. 45,46,48,50-52).

ART. 48

Dacă nașterea nu a fost înregistrată în registrul de stare civilă ori dacă copilul a fost trecut în registrul de stare civilă ca născut din părinți necunoscuți, mama poate recunoaște pe copil.

Recunoașterea se poate face fie prin declarație la serviciul de stare civilă, fie printr-un înscris autentic, fie prin testament.

Recunoașterea, chiar făcută prin testament, nu se poate revoca (Codul familiei, art. 45,47,49,52).

ART. 49

Recunoașterea care nu corespunde adevărului poate fi contestată de orice persoană interesată (Codul familiei, art. 4,7,48,50,52).

ART. 50

În cazul în care, din orice împrejurări, dovada filiației față de mama nu se poate face prin certificatul constatator al nașterii, ori în cazul în care se contestă realitatea celor cuprinse în certificatul constatator al nașterii, dovada filiației față de mama se poate face, în fața instanței judecătorești, prin orice mijloc de probă (Codul familiei, art. 47,49,51,52).

ART. 51

Copilul nu poate reclama o stare civilă contrară celeia care rezultă din certificatul de naștere și folosirea stării civile conforme cu acest certificat.

De asemenea, nimeni nu poate contesta starea civilă a copilului care are folosirea unei stări civile conforme cu certificatul sau de naștere (Codul familiei, art. 47 alin. (2), art. 49,50,53).

ART. 52

Acțiunea pentru stabilirea filiației față de mama aparține numai copilului; ea poate fi pornită de reprezentantul legal, în cazul în care copilul este minor sau pus sub interdicție.

Dreptul de a porni acțiunea pentru stabilirea filiației față de mama nu trece asupra moștenitorilor copilului; ei pot continua acțiunea pornită de acesta.

Acțiunea pentru stabilirea filiației față de mama poate fi pornită și împotriva moștenitorilor preinsei mamei.

Acțiunea nu se prescrie în timpul vieții copilului (Codul familiei, art. 47,51,113,124,133,142,147, art. 151 alin. (3)).

Secțiunea a II-a Filiația față de tata

ART. 53

Copilul născut în timpul căsătoriei are ca tata pe sotul mamei.

Copilul născut după desfacerea, declararea nulității sau anularea căsătoriei are ca tata pe fostul sot al mamei, dacă a fost conceput în timpul căsătoriei și nașterea sa a avut loc înainte ca mama să fi intrat într-o nouă căsătorie.

Dispozițiile art. 51 sunt aplicabile și situațiilor prevăzute în prezentul articol (Codul familiei, art. 1 alin. (1)-(3), art. 16,17,19,21,22,23,37,39,54,61).

ART. 54

Paternitatea poate fi tăgăduită, dacă este cu neputință ca soțul mamei să fie tatăl copilului.

Acțiunea în tăgăduirea paternității poate fi pornită de oricare dintre soți, precum și de către copil; ea poate fi continuată de moștenitori.

Acțiunea se introduce de către soțul mamei împotriva copilului; dacă acesta este decedat, acțiunea se pornește împotriva mamei sale.

Mama sau copilul introduce acțiunea împotriva soțului mamei; dacă acesta este decedat, acțiunea se pornește împotriva moștenitorilor lui.

Dacă titularul acțiunii este pus sub interdicție, acțiunea va putea fi pornită de tutore.

Mama copilului va fi citată în toate cazurile în care nu formulează ea însăși acțiunea.

ART. 55*)

Acțiunea în tăgăduirea paternității se prescrie în termen de 3 ani de la data nașterii copilului. Pentru soțul mamei, termenul curge de la data la care a luat cunoștință de nașterea copilului.

Dacă acțiunea nu a fost introdusă în timpul minorității copilului, acesta o poate porni într-un termen de 3 ani de la data majoratului său.

Reclamantul poate fi repus în termen, în condițiile legii.

ART. 56

Filiația față de tata se stabilește, în afara de cazurile prevăzute în art. 53, prin recunoaștere sau hotărâre judecătorească (Codul familiei, art. 53,57,61,63).

ART. 57

Copilul conceput si nascut in afara de casatorie poate fi recunoscut de catre tatal sau; dupa moartea copilului, acesta poate fi recunoscut numai daca a lasat descendenti firesti.

Recunoasterea se face prin declaratie facuta la serviciul de stare civila, fie odata cu inregistrarea nasterii, fie dupa aceasta data; recunoasterea poate fi facuta si prin inscriis autentic sau prin testament.

Recunoasterea, chiar facuta prin testament, nu se poate revoca (Codul familiei, art. 56,58,63).

ART. 58

Recunoasterea care nu corespunde adevarului poate fi contestata de orice persoana interesata.

Daca recunoasterea este contestata de mama, de cel recunoscut sau de descendentii acestuia, dovada paternitatii este in sarcina autorului recunoasterii sau a mostenitorilor sai (Codul familiei, art. 49,56,57).

ART. 59

Actiunea in stabilirea paternitatii din afara casatoriei apartine copilului si se porneste in numele sau de catre mama, chiar daca este minora, ori de reprezentantul lui legal.

Dreptul de a porni actiunea in stabilirea paternitatii nu trece asupra mostenitorilor copilului; ei pot continua actiunea pornita de acesta.

Actiunea in stabilirea paternitatii poate fi pornita si impotriva mostenitorilor pretinsului tata (Codul familiei, art. 53,56,60,61,63-65).

ART. 60

Actiunea în stabilirea paternității din afara căsătoriei poate fi pornită de mamă într-un termen de un an de la nașterea copilului.

Daca, in cazul prevazut in art. 54 alin. (1), un copil a pierdut calitatea de copil din casatorie, prin efectul unei hotariri judecatoresti, termenul de un an, pentru pornirea actiunii in stabilirea paternitatii din afara casatoriei, va curge de la data cind acea hotarire a ramas definitiva.

In cazul in care mama a convietuit cu pretinsul tata ori daca acesta din urma a prestat copilului intretinere, termenul de un an va curge de la incetarea convietuirii ori a intretinerii (Codul familiei, art. 56,61,63-65).

Actiunea aparținând copilului nu se prescrie în timpul vieții acestuia.

ART. 61

Timpul cuprins între a treisuta și a o sutaoptzecea zi dinaintea nasterii copilului este timpul legal al concepțiunii. El se socoteste de la zi la zi (Codul familiei, art. 53,54,56,58,59,60).

Sectiunea a III-a Situatia legala a copilului

ART. 62

Copilul din casatorie ia numele de familie comun al parintilor.

Daca parintii nu au nume de familie comun, copilul va lua numele de familie al unuia dintre ei ori numele lor reunite. In acest caz, numele copilului se va stabili prin invoieala parintilor si se va declara, odata cu nasterea copilului, la serviciul de stare civila. In lipsa unei asemenea invoieali, autoritatea tutelara de la domiciliul copilului va hotari, ascultind pe parinti, daca copilul va purta numele unuia dintre ei sau numele lor reunite (Codul familiei, art. 23,27,28,53).

ART. 63

Copilul din afara casatoriei a carui filiatie a fost stabilita prin recunoastere sau prin hotarire judecatoreasca are fata de parinte si rudele acestuia, aceeasi situatie ca si situatia legala a unui copil din casatorie (Codul familiei, art. 56,57,59,60,64,65).

ART. 64

Copilul din afara casatoriei dobindeste numele de familie al aceluia dintre parinti fata de care filiatia a fost mai intii stabilita.

In cazul in care filiatia a fost stabilita ulterior si fata de celalalt parinte, instanta judecatoreasca va putea de incuviintare copilului sa poarte numele acestuia din urma.

In cazul in care copilul a fost recunoscut in acelasi timp de ambii parinti, se aplica dispozitiile art. 62 alin. 2 (Codul familiei, art. 56,57,59,60,62,63,65).

ART. 65

Daca filiatia copilului din afara casatoriei este stabilita fata de ambii parinti, incredintarea lui, precum si contributia parintilor la cheltuielile de crestere, educare, invatatura si pregatire profesionala se vor hotari potrivit dispozitiilor art. 42-44 inclusiv, care se aplica prin asemanare (Codul familiei, art. 2,42-44,56,57,59,60,63,64,86,93-95,97,101,107).

CAP. 3 Adoptia

ART. 66 - 85

Abrogate.

CAP. 4 Obligatia de intretinere

ART. 86

Obligatia de intretinere exista intre sot si sotie, parinti si copii, cel care infiaza si infiat, bunici si nepoti, strabunici si stranepoti, frati si surori, precum si intre celelalte persoane anume prevazute de lege.

Are drept la intretinere numai acela care se afla in nevoie, neavind putinta unui cistig din munca, din cauza incapacitatii de a munci.

Descendentul, cit timp este minor, are drept la intretinere oricare ar fi pricina nevoii in care el se afla (Codul familiei, art. 2,41-44,63,88,96,101,107,127).

ART. 87

Sotul care a contribuit la intretinerea copilului celuilalt sot este obligat sa continue a da intretinere copilului, cit timp acesta este minor, insa numai daca parintii sai firesti au murit, sint disparuti ori sint in nevoie.

Copilul va putea fi obligat sa dea intretinere celui care l-a intretinut timp de 10 ani, astfel cum se arata in alineatul precedent (Codul familiei, art. 86).

ART. 88

Abrogat.

ART. 89

Intretinerea se datoreaza in ordinea urmatoare:

- a) sotii isi datoreaza intretinere inaintea celorlalti obligati;
- b) descendentul este obligat la intretinere inaintea ascendentului, iar, daca sint mai multi descendenti sau mai multi ascendenti, cel in grad mai apropiat inaintea celui mai indepartat;
- c) cel care infiaza este obligat la intretinere inaintea parintilor firesti;
- d) fratii si surorile isi datoreaza intretinere dupa parinti, insa inaintea bunicilor (Codul familiei, art. 2,29,46,86-88).

ART. 90

In cazul in care mai multe dintre persoanele prevazute in art. 89 sint obligate sa intretina aceeaasi persoana, ele vor contribui la plata intretinerii, proportional cu mijloacele ce au.

Daca parintele are drept la intretinere de la mai multi copii, el poate, in caz de urgenta, sa porneasca actiunea numai impotriva unuia dintre ei. Cel care a platit intretinerea se poate intoarce impotriva celorlalti obligati pentru partea fiecaruia (Codul familiei, art. 86,89).

ART. 91

In cazul in care cel obligat in primul rind la intretinere nu are mijloace indestulatoare pentru a acoperi nevoile celui ce o cere, instanta judecatoreasca va putea obliga pe celelalte persoane indatorate la intretinere sa o completeze, in ordinea stabilita in art. 89 (Codul familiei, art. 86,89).

ART. 92

Cind cel obligat nu poate presta, in acelasi timp, intretinere tuturor celor care sint in drept sa i-o ceara, instanta judecatoreasca, tinind seama de nevoile fiecareia dintre aceste persoane, poate hotari fie ca intretinerea sa se plateasca numai uneia dintre ele, fie ca intretinerea sa se imparta intre mai multe sau toate persoanele indreptatite sa o ceara. In acest caz, instanta va hotari, totodata, modul in care se va imparti intretinerea intre persoanele care urmeaza a o primi (Codul familiei, art. 86,89-91).

ART. 93

Obligatia de intretinere se executa in natura sau prin plata unei pensii in bani.

Instanta judecatoreasca va stabili felul si modalitatile executarii, tinind seama de imprejurari (Codul familiei, art. 41-44,65,86-88,94).

ART. 94

Intretinerea este datorata potrivit cu nevoia celui care o cere si cu mijloacele celui ce urmeaza a o plati.

Instanta judecatoreasca va putea mari sau micșora obligatia de intretinere sau hotari incetarea ei, dupa cum se schimba mijloacele celui care da intretinerea sau nevoia celui ce o primeste.

Cind intretinerea este datorata de parinte sau de cel care infiaza, ea se stabileste pina la o patrimoniu din cistigul sau din munca pentru un copil, o treime pentru doi copii si o jumătate pentru trei sau mai multi copii (Codul familiei, art. 41-44,65,86,93).

ART. 95

Obligatia de intretinere se stinge, in afara de cazul prevazut in art. 96, prin moartea debitorului sau a celui indreptatit la pensia de intretinere (Codul familiei, art. 86-88,94,96).

ART. 96

Mostenitorul persoanei care a fost obligata la intretinerea unui minor sau care i-a dat intretinerea fara a avea obligatia legala, este tinut, in masura valorii bunurilor mostenite, sa continue intretinerea, daca parintii minorului au murit, sint disparuti sau sint in nevoie, insa numai cit timp cel intretinut este minor.

In cazul in care sint mai multi mostenitori, obligatia este solidara, fiecare dintre ei contribuind proportional cu valoarea bunurilor mostenite (Codul familiei, art. 86-88,95).

TITLUL III

Ocrotirea celor lipsiti de capacitate, a celor cu capacitate restrinsa si a altor persoane

CAP. 1

Ocrotirea minorului

Sectiunea I

Drepturile si indatoririle parintilor fata de copiii minori

ART. 97

Ambii parinti au aceleasi drepturi si indatoriri fata de copiii lor minori, fara a deosebi dupa cum acestia sint din casatorie, din afara casatoriei, ori infiatii.

Ei exercita drepturile lor parintesti numai in interesul copiilor (Codul familiei, art. 1,2,25,98,99).

ART. 98

Masurile privitoare la persoana si bunurile copiilor se iau de catre parinti, de comun acord.

Daca unul dintre parinti este mort, deczut din drepturile parintesti, pus sub interdictie sau, din orice imprejurare, se afla in neputinta de a-si manifesta vointa, celalalt parinte exercita singur drepturile parintesti (Codul familiei, art. 1,2,25,43,65,97,99,101,109).

ART. 99

De cite ori se iveste neintelegere intre parinti cu privire la exercitiul drepturilor sau la indeplinirea indatoririlor parintesti, autoritatea tutelara, dupa ce asculta pe parinti, hotaraste potrivit cu interesul copilului (Codul familiei, art. 25,97,98).

ART. 100

Copilul minor locuieste la parintii sai.

Daca parintii nu locuiesc impreuna, acestia vor decide, de comun acord, la care dintre ei va locui copilul.

In caz de neintelegere intre parinti, instanta judecatoreasca, ascultind autoritatea tutelara, precum si pe copil, daca acesta a implinit virsta de 10 ani, va decide, tinind seama de interesele copilului.

ART. 101

Parintii sint datori sa ingrijeasca de copil.

Ei sint obligati sa creasca copilul, ingrijind de sanatatea si dezvoltarea lui fizica, de educarea, invatatura si pregatirea profesionala a acestuia, potrivit cu insusirile lui, in conformitate cu telurile statului socialist*), spre a-l face folositor colectivitatii (Codul familiei, art. 1,2,25,86,97-99,102,103,107-109).

ART. 102

Autoritatea tutelara, poate da incuviintare copilului, la cererea acestuia, dupa implinirea virstei de 14 ani, sa-si schimbe felul invataturii ori pregatirii profesionale stabilita de parinti sau sa aiba locuinta pe care o cere desavirsirea invataturii ori pregatirii profesionale (Codul familiei, art. 1,2,101,108).

ART. 103

Parintii au dreptul sa ceara inapoierea copilului de la orice persoana care il tine fara drept.

Instanta judecatoreasca va respinge cererea, daca inapoierea este contrara intereselor copilului. Acesta va fi ascultat, daca a implinit virsta de 10 ani (Codul familiei, art. 24,43,65).

ART. 104

Abrogat.

ART. 105

Parintii au dreptul si indatorirea de a administra bunurile copilului lor minor si de a-l reprezenta in actele civile, pina la data cind el implineste virsta de 14 ani.

Dupa implinirea virstei de 14 ani, minorul isi exercita singur drepturile si isi executa tot astfel obligatiile, insa numai cu incuviintarea prealabila a parintilor spre a-l apara impotriva abuzurilor din partea celor de-al treilea.

Dispozitiile sectiunii a II-a din prezentul capitol vor fi aplicabile prin asemanare. Cu toate acestea, nu se va intocmi inventarul prevazut in art. 126, in cazul in care copilul nu are alte bunuri decit cele de uz personal (Codul familiei, art. 98,124-141).

ART. 106

Parintele nu are nici un drept asupra bunurilor copilului si nici copilul asupra bunurilor parintelui, in afara de dreptul la mostenire si la intretinere (Codul familiei, art. 86,89,94,101,105,107,110).

ART. 107

Copilul minor este intretinut de parintii sai.

Daca minorul are un venit propriu, care nu este indestulator, parintii au indatorirea sa asigure conditiile necesare pentru cresterea, educarea, invatatura si pregatirea sa profesionala.

In caz de neintelegere, intinderea obligatiei de intretinere datorata de parinti minorului, felul si modalitatile executarii, precum si contributia fiecaruia dintre parinti se vor stabili de instanta judecatoreasca cu ascultarea autoritatii tutelare (Codul familiei, art. 42-44,65,86-96,101,106,127).

ART. 108

Autoritatea tutelara este obligata sa exercite un control efectiv si continuu asupra felului in care parintii isi indeplinesc indatoririle privitoare la persoana si bunurile copilului.

Delegatii autoritatii tutelare au dreptul sa viziteze copiii la locuinta lor si sa se informeze pe orice cale despre felul cum acestia sint ingrijiti, in ceea ce priveste sanatatea si dezvoltarea lor fizica, educarea, invatatura si pregatirea lor profesionala, in conformitate cu telurile statului socialist*), pentru o activitate folositoare colectivitatii; la nevoie, ei vor da indrumarile necesare (Codul familiei, art. 1, 98, 99, 101, 105-107, 109-112, 136, 158-160).

ART. 109

Daca sanatatea sau dezvoltarea fizica a copilului este primejduita prin felul de exercitare a drepturilor parintesti, prin purtare abuziva sau prin neglijenta grava in indeplinirea indatoririlor de parinte ori daca educarea, invatatura sau pregatirea profesionala a copilului nu se face in spirit de devotament fata de Republica Populara Romana*), instanta judecatoreasca, la cererea autoritatii tutelare, va pronunta decaderea parintelui din drepturile parintesti.

Citarea parintilor si a autoritatii tutelare este obligatorie (Codul familiei, art. 1,2,98,101,104,110-112,117).

ART. 110

Decaderea din drepturile parintesti nu scuteste pe parinte de indatorirea de a da intretinere copilului (Codul familiei, art. 86,94,98,109,111,112).

ART. 111

Autoritatea tutelara va ingadui parintelui decazut din drepturile parintesti sa pastreze legaturi personale cu copilul, afara numai daca, prin asemenea legaturi, cresterea, educarea, invatatura sau pregatirea profesionala a copilului ar fi in primejdie (Codul familiei, art. 109,110,112).

ART. 112

Instanta judecatoreasca va reda parintelui decazut din drepturile parintesti exercitiul acestor drepturi, daca au incetat imprejurarile care au dus la decadere, astfel incit, prin redarea acestor drepturi, cresterea, educarea, invatatura, pregatirea profesionala si interesele patrimoniale ale copilului nu mai sint primejduite (Codul familiei, art. 109-111).

Sectiunea a II-a Tutela minorului

ART. 113

In cazul in care ambii parinti fiind morti, necunoscuti, decazuti din drepturile parintesti, pusi sub interdictie, disparuti ori declarati morti, copilul este lipsit de ingrijirea ambilor parinti, precum si in cazul prevazut in art. 85, copilul va fi pus sub tutela (Codul familiei, art. 105,109,114-141).

ART. 114

Tutela se exercita numai in interesul minorului (Codul familiei, art. 1 alin. (2), art. 23,124,136).

ART. 115

Au obligatia ca in termen de cel mult cinci zile de la data cind afla de existenta unui minor lipsit de ingrijire parinteasca, in cazurile prevazute in art. 113, sa instiinteze autoritatea tutelara:

- a) persoanele apropiate minorului, precum si administratorii si locatarii casei in care locuieste minorul;
- b) serviciul de stare civila, cu prilejul inregistrarii mortii unei persoane, precum si biroul notarial de stat, cu prilejul deschiderii unei mosteniri;
- c) instantele judecatoresti, procuratura si militia, cu prilejul pronuntarii, luarii sau executarii unor masuri privative de libertate;
- d) organele administratiei de stat, organizatiile obstesti, institutiile de ocrotire, precum si orice alta persoana (Codul familiei, art. 113,115-118).

ART. 116

Numirea tutorelui se face de autoritatea tutelara, din oficiu sau la incunostiintarea acesteia, de catre cei aratati in art. 115 (Codul familiei, art. 113,115,117,118).

ART. 117

Nu poate fi tutore:

- a) minorul sau cel pus sub interdicție;
- b) cel decăzut din drepturile părintești sau declarat incapabil de a fi tutore;
- c) cel cărui i s-a restrins exercitiul unor drepturi politice sau civile, fie în temeiul legii, fie prin hotărâre judecătorească, precum și cel cu rele purtări;
- d) cel lipsit, potrivit legii speciale, de dreptul de a alege și de a fi ales deputat;
- e) cel care, exercitând o altă tutelă, a fost îndepărtat din această;
- f) cel care, din cauza intereselor potrivnice cu ale minorului, nu ar putea îndeplini sarcina tutelei.

Cînd vreuna dintre împrejurările arătate în prezentul articol se ivesc în timpul tutelei, tutorele va fi îndepărtat (Codul familiei, art. 109,113,115,118,142 și urm.).

ART. 118

Cel numit tutore nu poate refuza această sarcină.

Cu toate acestea, poate refuza sarcina tutelei:

- a) cel care are vîrsta de 60 de ani împliniți;
- b) femeia însărcinată sau mama unui copil mai mic de opt ani;
- c) cel care crește și educă doi sau mai mulți copii;
- d) cel care exercită o altă tutelă sau o curatelă;
- e) cel care din cauza bolii, a infirmității, a felului indeletnicirii, a departării domiciliului de locul unde se află bunurile minorului sau din alte motive întemeiate, nu ar putea să îndeplinească această sarcină.

Dacă vreuna dintre împrejurările arătate în prezentul articol se ivesc în timpul tutelei, tutorele poate cere să fie înlocuit (Codul familiei, art. 113,115-117).

ART. 119

Autoritatea tutelărilor va comunica în scris tutorelui numirea sa și va afișa decizia de numire la consiliul popular*) de la domiciliul minorului.

Drepturile și îndatoririle tutorelui încep de la primirea comunicării.

Între timp, autoritatea tutelărilor poate lua măsurile provizorii cerute de interesele minorului (Codul familiei, art. 116-118,139).

ART. 120

Tutorele care, fiind în exercitiul atribuțiilor sale, a cerut înlocuirea, este obligat să-și exercite aceste atribuții pînă la rezolvarea cererii sale de înlocuire (Codul familiei, art. 119).

ART. 121

Tutela este o sarcină gratuită.

Cu toate acestea, autoritatea tutelărilor, ținînd seama de munca depusă în administrarea averii și de starea materială a minorului și a tutorelui, va putea acorda acestuia din urmă o remunerație, care nu va depăși zece la suta din veniturile bunurilor minorului. Autoritatea tutelărilor, potrivit împrejurărilor, va putea modifica sau suprima această remunerație.

ART. 122

Minorul pus sub tutela locuiește la tutore. Numai cu încuviințarea autorității tutelărilor, minorul poate avea o altă locuință (Codul familiei, art. 102,114).

ART. 123

Tutorele are obligația de a îngriji de minor.

El este obligat să crească copilul, îngrijind de sănătatea și dezvoltarea lui fizică, de educarea, învățatura și pregătirea profesională a acestuia, potrivit cu însușirile lui, în conformitate cu telurile statului socialist*), spre a-l face folositor colectivității (Codul familiei, art. 8,114,136).

ART. 124

Tutorele are obligația de a administra bunurile minorului și de a-l reprezenta în actele civile, însă numai pînă la data cînd acesta împlineste vîrsta de patrușpezece ani.

Dupa implinirea virstei de patrusprezece ani, minorul isi exercita singur drepturile si isi executa tot astfel obligatiile, insa numai cu incuviintarea prealabila a tutorelui, spre a-l apara impotriva abuzurilor din partea celor de-al treilea (Codul familiei, art. 126,129,133,136).

ART. 125

Dispozitiile art. 102, 103 si 106 se aplica in mod corespunzator si in cazul tutelei.

ART. 126

Dupa numirea tutorelui, si in prezenta acestuia, un delegat al autoritatii tutelare va verifica la fata locului toate bunurile minorului, intocmind, potrivit dispozitiilor Codului de procedura civila, un inventar, care va fi supus aprobarii autoritatii tutelare.

Creantele pe care le au fata de minor tutorele, sotul, o ruda in linie dreapta ori fratii sau surorile tutorelui, pot fi platite numai cu aprobarea autoritatii tutelare (Codul familiei, art. 45,46,128).

ART. 127

Autoritatea tutelara va stabili suma anuala necesara pentru intretinerea minorului si administrarea bunurilor sale. Ea va putea modifica, potrivit imprejurarilor, aceasta suma.

Cheltuielile necesare pentru intretinerea minorului si administrarea bunurilor sale se acopera din veniturile acestuia. In cazul in care veniturile minorului nu sint indestulatoare, autoritatea tutelara va dispune vnzarea bunurilor minorului.

Daca minorul este lipsit de bunuri si nu are parinti sau alte rude care sint obligati de lege sa-i dea intretinere, autoritatea tutelara va cere Directiei judetene sau a municipiului Bucuresti pentru probleme de munca si ocrotiri sociale sa contribuie la intretinerea lui (Codul familiei, art. 86,106,107,110).

ART. 128

Este oprit sa se incheie acte juridice intre tutore, sotul, o ruda in linie dreapta ori fratii sau surorile tutorelui, de o parte, si minor, de alta (Codul familiei, art. 45,46,105,126,132).

ART. 129

Tutorele nu poate, in numele minorului, sa faca donatii si nici sa garanteze obligatia altuia.

Tutorele nu poate, fara prealabila incuviintare a autoritatii tutelare, sa faca valabil instrainarea ori gajarea bunurilor minorului, renuntarea la drepturile patrimoniale ale acestuia, precum si sa incheie orice alte acte care depasesc dreptul de a administra.

Actele facute cu calcarea dispozitiilor de mai sus sint anulabile.

Cu toate acestea, tutorele poate instraina, fara prealabila incuviintare a autoritatii tutelare, bunurile supuse pieirii ori stricaciunii, precum si bunurile devenite nefolositoare pentru minor, daca valoarea acestora din urma nu depaseste suma de doua sute cincizeci lei (Codul familiei, art. 105,124,128,130,133).

ART. 130

Autoritatea tutelara va acorda incuviintarea, numai daca actul raspunde unei nevoi sau prezinta un folos neindoielnic pentru minor.

Incuviintarea se va da pentru fiecare act in parte.

In caz de vnzare, incuviintarea va arata daca vnzarea se va face prin buna invoiala sau in alt mod.

In toate cazurile, autoritatea tutelara poate indica tutorelui modul in care se intrebuinteaza sumele de bani obtinute (Codul familiei, art. 105,124,128,129,133).

ART. 131

Sumele de bani care intrec nevoile intretinerii minorului si ale administrarii bunurilor sale, precum si hirtiile de valoare, vor fi depuse, pe numele minorului, la o casa de pastrare de stat, de unde nu vor putea fi ridicate decit cu incuviintarea autoritatii tutelare.

Tutorele poate depune si sumele necesare intretinerii, tot pe numele minorului. Acestea se vor trece intr-un cont separat si vor putea fi ridicate de tutore fara incuviintarea prevazuta in alineatul precedent (Codul familiei, art. 105,127).

ART. 132

Ori de cite ori se ivesc intre tutore si minor interese contrare, care nu sint dintre cele care trebuie sa duca la inlocuirea tutorelui, autoritatea tutelara va numi un curator (Codul familiei, art. 128,138,152 si urm.).

ART. 133

Minorul care a implinit virsta de 14 ani incheie actele juridice cu incuviintarea prealabila a tutorelui, iar in cazurile prevazute in art. 132 si 152 lit. c, cu incuviintarea prealabila a curatorului.

Daca actul pe care minorul urmeaza sa-l incheie face parte dintre acelea pe care tutorele nu le poate incheia decit cu incuviintarea autoritatii tutelare, va fi necesara si prealabila incuviintare a acesteia.

Minorul nu poate sa faca, nici chiar cu incuviintare, donatii si nici sa garanteze obligatia altuia.

Actele facute cu calcarea dispozitiilor de mai sus sint anulabile (Codul familiei, art. 105,124,129,130).

ART. 134

Tutorele este dator sa prezinte anual autoritatii tutelare o dare de seama despre modul cum a ingrijit de persoana minorului, precum si despre administrarea bunurilor acestuia.

Darea de seama se va prezenta autoritatii tutelare in termen de 30 de zile de la sfirsitul anului calendaristic.

In afara de darea de seama anuala, tutorele este obligat, la cererea autoritatii tutelare, sa dea oricind dari de seama despre felul cum a ingrijit de persoana minorului, precum si despre administrarea bunurilor acestuia (Codul familiei, art. 101,105,135,141).

ART. 135

Autoritatea tutelara va verifica socotelile privitoare la veniturile minorului si la cheltuielile facute cu intretinerea acestuia si cu administrarea bunurilor sale si, daca sint regulat intocmite si corespund realitatii, va da descarcare tutorelui (Codul familiei, art. 127,131,134,141).

ART. 136

Autoritatea tutelara va exercita un control efectiv si continuu asupra modului in care tutorele isi indeplineste indatoririle sale cu privire la persoana si bunurile minorului, dispozitiile art. 108 alin. 2 fiind aplicabile.

Pentru inlesnirea controlului, autoritatea tutelara va putea cere colaborarea organelor administratiei de stat si institutiilor de ocrotire.

ART. 137

Felul invataturii sau pregatirii profesionale, ce minorul primea la data numirii tutorelui, nu poate fi schimbat de acesta, decit cu incuviintarea autoritatii tutelare (Codul familiei, art. 114,123,136).

ART. 138

Minorul, precum si toti cei prevazuti in art. 115, pot face plingere autoritatii tutelare cu privire la actele sau faptele tutorelui pagubitoare pentru minor.

Tutorele va fi indepartat daca savirseste un abuz, o neglijenta grava sau fapte care il fac nevrednic de a fi tutore, precum si daca nu isi indeplineste multumitor sarcina.

ART. 139

Pina la intrarea in functiune a noului tutore, autoritatea tutelara va numi un curator (Codul familiei, art. 119,152 si urm.).

ART. 140

La incetarea tutelei, tutorele este dator ca, in termen de cel mult 30 de zile, sa prezinte autoritatii tutelare o dare de seama generala. El are aceeasi indatorire si in caz de indepartare din tutela.

Bunurile care au fost in administrarea tutorelui vor fi predate, dupa caz, fostului minor, mostenitorilor acestuia sau noului tutore (Codul familiei, art. 141).

ART. 141

Dupa predarea bunurilor, verificarea socotelilor si aprobarea lor, autoritatea tutelara va da tutorelui descarcare de gestiune sa.

Chiar daca autoritatea tutelara a dat tutorelui descarcare de gestiune, acesta raspunde pentru paguba pricinuita prin culpa sa.

Tutorele care inlocuieste pe un alt tutore are obligatia sa ceara fostului tutore repararea pagubelor ce acesta a pricinuit minorului prin culpa sa (Codul familiei, art. 134,135,140).

CAP. 2 **Interdictia**

ART. 142

Cel care nu are discernamint pentru a se ingriji de interesele sale, din cauza alienatiei mintale ori debilitatii mintale, va fi pus sub interdictie.

Pot fi pusi sub interdictie si minorii (Codul familiei, art. 9,19,151).

ART. 143

Interdictia poate fi ceruta de autoritatea tutelara, precum si de toti cei prevazuti in art. 115.

ART. 144

Interdictia se pronunta de instanta judecatoreasca cu concluziile procurorului si isi produce efectele de la data cind hotarirea a ramas definitiva.

Dupa ce a ramas definitiva, hotarirea se va comunica, fara intirziere, de catre instanta judecatoreasca ce a pronuntat-o, instantei locului unde actul de nastere al celui pus sub interdictie a fost inregistrat, spre a fi transcrisa in registrul anume destinat.

Cind sentinta judecatoriei prin care s-a pronuntat interdictia a fost atacata cu recurs si acesta a fost respins, instanta de recurs va face ea insasi comunicarea prevazuta de acest articol trimitind, in copie, dispozitivul sentintei.

Incapacitatea celui pus sub interdictie nu va putea fi opusa unui al treilea decit de la data transcrierii hotaririi, afara numai daca cel de-al treilea a cunoscut interdictia pe alta cale (Codul familiei, art. 142,146).

ART. 145

Hotarirea de punere sub interdictie ramasa definitiva va fi comunicata de instanta judecatoreasca autoritatii tutelare, care va desemna un tutore.

De asemenea, hotarirea de punere sub interdictie ramasa definitiva va fi comunicata medicului sef al comunei, al orasului, al municipiului sau al sectorului Bucuresti, pentru ca aceasta sa instituie asupra celui interzis, potrivit instructiunilor Ministerului Sanatatii si Familiei, o supraveghere medicala permanenta (Codul familiei, art. 146, 147, 149).

ART. 146

In caz de nevoie si pina la rezolvarea cererii de punere sub interdictie, autoritatea tutelara va putea numi un curator pentru ingrijirea persoanei si reprezentarea celui a carui interdictie a fost ceruta, precum si pentru administrarea bunurilor (Codul familiei, art. 144,152 si urm.).

ART. 147

Regulile privitoare la tutela minorului care nu a implinit virsta de patrusprezece ani se aplica si in cazul tutelei celui pus sub interdictie, in masura in care legea nu dispune altfel (Codul familiei, art. 54 alin. (3), art. 124,129,130,132,148-150).

ART. 148

Tutorele celui pus sub interdictie este in drept sa ceara inlocuirea sa dupa trei ani de la numire (Codul familiei, art. 145).

ART. 149

Tutorele este dator sa ingrijeasca de persoana celui pus sub interdictie, spre a-i grabi vindecarea si a-i imbunatati conditiile de viata; in acest scop, se vor intrebuinta veniturile si, la nevoie, toate bunurile celui pus sub interdictie.

Autoritatea tutelara, de acord cu serviciul sanitar competent si tinind seama de imprejurari, va hotari daca cel pus sub interdictie va fi ingrijit la locuinta lui ori intr-o institutie sanitara (Codul familiei, art. 123,145,150).

ART. 150

Minorul care, la epoca punerii sub interdictie, se afla sub ocrotirea parintilor, va ramine sub aceasta ocrotire pina la data cind devine major, fara a i se numi un tutore. Dispozitiile art. 149 sint aplicabile si situatiei prevazute in prezentul alineat.

Daca la data cind minorul devine major el se afla inca sub interdictie, autoritatea tutelara va numi un tutore.

In cazul in care la epoca punerii sub interdictie minorul se afla sub tutela, autoritatea tutelara va hotari daca fostul tutore al minorului pastreaza sarcina tutelei sau va numi un nou tutore (Codul familiei, art. 98,101,145,149).

ART. 151

Daca au incetat cauzele care au provocat interdictia, instanta judecatoreasca va pronunta, ascultind concluziile procurorului, ridicarea ei.

Cererea se va putea face de cel pus sub interdictie, de tutore, precum si de toti cei prevazuti in art. 115.

Hotarirea care pronunta ridicarea interdictiei isi produce efectele de la data cind a ramas definitiva. Ea se va comunica, de catre instanta judecatoreasca care a pronuntat-o, instantei locului unde s-a transcris hotarirea de punere sub interdictie, spre a fi de asemenea transcrisa in registrul prevazut de art. 144 si totodata spre a se face in acelasi registru mentiune despre ridicarea interdictiei, pe marginea hotaririi care a pronuntat interdictia.

Incetarea dreptului de reprezentare al tutorelui nu va putea fi opusa unui al treilea decit de la data cind, potrivit dispozitiilor alineatului precedent, a fost facuta mentiune despre ridicarea interdictiei, afara numai daca cel de-al treilea a cunoscut ridicarea interdictiei pe alta cale (Codul familiei, art. 115, 144).

CAP. 3 Curatela

ART. 152

In afara de alte cazuri prevazute de lege, autoritatea tutelara va putea institui curatela:

a) daca, din cauza batrinetii, a bolii sau a unei infirmitati fizice, o persoana, desi capabila, nu poate, personal, sa-si administreze bunurile sau sa-si apere interesele in conditii multumitoare si, din motive temeinice, nu-si poate numi un reprezentant;

b) daca, din cauza bolii sau din alte motive, o persoana, desi capabila, nu poate, nici personal, nici prin reprezentant, sa ia masurile necesare in cazuri a caror rezolvare nu sufera aminare;

c) daca, din cauza bolii sau alte motive, parintele sau tutorele este impiedicat sa indeplineasca un anumit act in numele persoanei ce reprezinta sau ale carei acte le incuviinteaza;

d) daca o persoana, fiind obligata sa lipseasca vreme indelungata de la domiciliu, nu a lasat un mandatar general;

e) daca o persoana a disparut fara a se avea stiri despre ea si nu a lasat un mandatar general (Codul familiei, art. 132,139,146,153-157).

ART. 153

In cazurile prevazute in art. 152, instituirea curatelei nu aduce nici o atingere capacitatii celui pe care curatorul il reprezinta (Codul familiei, art. 152,154-157).

ART. 154

Curatela se poate institui la cererea celui care urmeaza a fi reprezentat, a sotului sau, a rudelor, a celor aratati in art. 115, precum si a tutorelui, in cazul prevazut in art. 152 lit. c. Autoritatea tutelara poate institui curatela si din oficiu.

Curatela nu se poate institui decit cu consimtamintul celui reprezentat, in afara de cazurile in care consimtamintul nu poate fi dat (Codul familiei, art. 152,153,155-157).

ART. 155

In cazurile in care se instituie curatela, se aplica regulile de la mandat.

Autoritatea tutelara poate da instructiuni curatorului, in locul celui reprezentat, in toate cazurile in care acesta din urma nu este in masura sa o faca (Codul familiei, art. 152-154,156-157).

ART. 156

Curatorul este in drept sa ceara inlocuirea sa dupa trei ani de la numire (Codul familiei, art. 152-155,157).

ART. 157

Daca au incetat cauzele care au provocat instituirea curatelei, aceasta va fi ridicata de autoritatea tutelara la cererea curatorului, a celui reprezentat, a oricaruia dintre cei prevazuti in art. 115 ori din oficiu (Codul familiei, art. 152-156).

CAP. 4

Autoritatea tutelara

ART. 158

Atributiile de autoritate tutelara apartin organelor executive si de dispozitie ale consiliilor comunale, orasenesti, municipale sau de sector al municipiului Bucuresti.*)

ART. 159

Autoritatea tutelara competenta este:

- a) pentru ocrotirea parinteasca si tutela minorului, cea de la domiciliul minorului;
- b) pentru tutela persoanei pusa sub interdictie, cea de la domiciliul acesteia;
- c) pentru curatela prevazuta in art. 152 lit. a sau c, cea de la domiciliul persoanei reprezentate sau al minorului de patrusprezece ani;
- d) in cazul prevazut in art. 152 lit. b, fie autoritatea tutelara de la domiciliul persoanei reprezentate, fie autoritatea tutelara de la locul unde trebuie luate masurile urgente;
- e) pentru curatela prevazuta in art. 152 lit d sau e, cea de la ultimul domiciliu din tara al celui lipsa ori al celui disparut.

ART. 160

Deciziile autoritatii tutelare pot fi atacate la autoritatea ierarhic superioara care, potrivit legii, exercita atributiile de indrumare si control.

DISPOZITII FINALE

ART. 161

Prezentul cod intra in vigoare la data de 1 februarie 1954.